

УДК 7.078(477)

DOI 10.32461/2409-9805.4.2021.249329

Цитування:

Погребнюк Я. В. Культурно-мистецькі проекти міжнародного фонду «Відродження». *Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія*. 2021. № 4. С. 90–98.

Pogrebnyuk Ya. (2021). Cultural and art projects of the international foundation “renaissance”. *Library science. Record Studies. Informology*. 4, 90–98 [in Ukrainian].

Погребнюк Яна Валеріївна,

аспірантка

Національної академії керівних кадрів

культури і мистецтв

janaborisenko@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0001-5237-1047>

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ПРОЄКТИ МІЖНАРОДНОГО ФОНДУ «ВІДРОДЖЕННЯ»

Мета роботи. Охарактеризувати ключові етапи діяльності Міжнародного фонду «Відродження» та його роль у підтримці культурно-мистецьких проєктів. **Методологічною основою** дослідження стали методи аналізу, синтезу, порівняльно-історичний та ретроспективний, це дозволило дослідити історію Міжнародного фонду «Відродження» щодо розвитку та впровадження культурно-мистецьких проєктів. **Наукова новизна** публікації знаходить свій вияв у дослідженні історії співпраці Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв з Міжнародним фондом «Відродження» та аналізі діяльності за проєктом, оцінці його результатів та їхнього практичного значення. **Висновки:** Культурно-мистецькі проєкти Міжнародного фонду «Відродження» спрямовані на підтримку ініціатив, що сприяють мистецькому баченню процесів дотримання прав людини, підтримують інклюзію та гендерну рівність, засновані на європейських цінностях та сприяють інтеграції України до європейського простору, а також орієнтовані на доступ до якісної мистецької освіти. Отже, слід відзначити, що в рамках впровадження та реалізації проєкту щодо створення регіональних корпоративних порталів та інформаційних центрів на базі обласних універсальних наукових бібліотек було сформовано та введено в дію відкриті регіональні корпоративно-інформаційні об'єднання й інформаційні центри, які розміщуються відомості про регіон, інформацію з правових питань, інформаційні бази даних, фактографічну, оглядово-аналітичну та бібліографічну інформацію, а також характеристику місцевих регіональних ресурсів.

Ключові слова: благодійний фонд, грантова програма, проєкт, культурно-мистецький проєкт, освітньо-мистецький проєкт, проєктні пропозиції, обласні універсальні наукові бібліотеки, інформаційні центри.

Pogrebnyuk Yana,

Graduate student,

National Academy of Management of Culture and Arts

CULTURAL AND ART PROJECTS OF THE INTERNATIONAL FOUNDATION “RENAISSANCE”

The purpose of the article is to highlight the key stages of the activity of the International Renaissance Foundation and its role in support of the cultural and artistic projects. **The methodology** of the study is based on the methods of analysis, synthesis, comparative-historical, and retrospective, the history of the International Renaissance Foundation is allowed to study the development and implementation of cultural and artistic projects. **The scientific novelty** of the publication finds its expression in the study of the history of cooperation between the National Academy of Managerial Staff of Culture and Arts with the International Renaissance Foundation and analysis of project activities evaluation and their practical significance. **Conclusions:** Cultural and artistic project of the International Renaissance Foundation aimed at supporting the initiative,

contributing to art's vision of human rights processes, to support inclusion and gender equality, based on European values and promote Ukraine's integration into the European space, as well as those focus on access to quality art education. Therefore, it should be noted that in the framework of the project implementation of regional corporate portals and information centers on the basis of regional universal scientific libraries, open regional corporate information associations and information centers were formed and put into operation, information on legal issues, information databases, factual, analytical and bibliographical information, as well as characteristics of local regional resources.

Keywords: *Charitable Foundation, grant program, project, cultural and artistic projects, educational and artistic projects, project proposals, regional universal scientific libraries, information centers.*

Актуальність теми дослідження зумовлена підвищенням уваги в нашій країні до діяльності в галузі культури і спрямована на підняття рівня документаційного забезпечення управління культурно-мистецькими проектами. Важливим чинником розв'язання цієї задачі є розробка і реалізація цілісної системи документаційного забезпечення управління культурно-мистецькими проектами, яка сприятиме якійсь підготовці та проведенню культурно-мистецьких заходів.

Аналіз дослідження і публікацій. Проаналізовано діяльність Міжнародного фонду «Відродження» в Україні. В. К. Скарнар, І. О. Шевченко, Я. О. Хіміч [1] розглянули головні пріоритети та напрями розвитку роботи у створенні прозорості влади та відкритого громадянського суспільства. О. І. Архипська [2] охарактеризувала інформаційні та бібліотечні програми Міжнародного фонду «Відродження» (фонд Сороса в Україні) щодо ініціативи та реалізації започаткованих проектів. І. О. Давидова [3] розглянула сучасну економічну модель розвитку бібліотек основою якої є наявні ресурси, наголосила, що саме фонд «Відродження» надає допомогу регіональним бібліотекам, що дозволило обласним бібліотекам комп'ютеризувати та автоматизувати діяльність книгозбірень, а нині вони перейшли до створення регіональних корпоративних Web-порталів, які можна розглядати як розвинену форму шлюзових служб доступу до інформації.

Мета дослідження – охарактеризувати ключові етапи діяльності Міжнародного фонду «Відродження» та його роль у підтримці культурно-мистецьких проектів.

Виклад основного матеріалу. Однією з найбільших благодійних фондаций, що пра-

цюють в Україні, є Міжнародний фонд «Відродження». Свою діяльність Фонд розпочав у 1990 році, обравши головним пріоритетом своєї роботи розбудову відкритого громадянського суспільства з прозорою і відповідальною владою та позитивними змінами для громадян. Фонд є частиною міжнародної мережі Фундацій Відкритого Суспільства (Open Society Foundations, засновник Фонду філантроп Джордж Сорос) [4], та більш ніж в 100 країнах світу сприяє демократичним перетворенням та забезпеченню прав людей [5]. Метою діяльності фонду на підтримку громадських ініціатив, як зазначено в публічній інформації, є розвиток «місцевої демократії, захист прав людини та охорони здоров'я, просування рівності та інклюзії» [6].

Міжнародний фонд «Відродження», його Правління та Експертні ради тісно співпрацюють з українськими незалежними органами, у своїй роботі використовує зрозумілі механізми фінансування, відкритість, адвокацію, у процесі прийняття рішень щодо посилення розвитку громадянського суспільства України діє швидко, прозоро та публічно [4].

Фонд підтримує громадянське суспільство, кожного разу ускладнюються питання щодо роботи з донорами та проектами. В цій справі має головувати експертність та професіоналізм, оскільки потрібно проводити всебічні дискусії та брати до уваги думки експертів. Такі як аналітичні центри та адвокати певних реформ [7].

З річними звітами щодо роботи Фонду можна ознайомитись на офіційному сайті www.igf.ua в мережі інтернет, інформація постійно оновлюється та завжди перебуває у вільному доступі. Такий спосіб звітування є свідченням прозорості та відкритості органі-

зації, засвідчує якість та надійність компанії. В річних звітах зазначається вся інформація про основні успіхи та досягнення [4].

На базі Національного університету «Києво-Могилянська Академія» у 1993 році для підтримки художнього середовища Міжнародним фондом «Відродження» було створено перший в Україні Центр сучасного мистецтва. Завданням Центру на той час стала підтримка творчих, мистецьких процесів, комунікації між художниками, стимулювання появи художніх проєктів, міжнародної співпраці та виставкової діяльності. В залах Центру експонувалися твори відомих художників, відбувалися виставки творів сучасного мистецтва, інші загальноукраїнські та міжнародні заходи. З 1999 року і до цього часу Центр сучасного мистецтва є незалежною благодійною організацією, та за сприяння Міжнародного фонду «Відродження» увійшов до складу асоціації «Міжнародна мережа сучасного мистецтва» (IGAN), що зареєстрована у Нідерландах [8].

Програма «Культура», заснована Фондом з 1994 року, була покликана надавати підтримку культурно-мистецьким проєктам, повне або часткове фінансування міжнародних фестивалів, театральних постановок, виставок візуального мистецтва, літературних акцій, творчих майстерень, конференцій з актуальних питань управління культурою. За час роботи програми «Культура» розроблено аналітичні матеріали законодавчого та фінансового забезпечення галузі, також при профільному комітеті Верховної Ради України створено Громадську раду з питань культури і духовності [9].

Починаючи з 1999 року, досліджуваний нами напрям «Культура» зосереджується на підтримці ініціатив у сферах міжрегіонального співробітництва, сучасного мистецтва, розвитку нових медіа в українській культурі. Діяльність у межах напряму спрямовується на відродження регіонів для надання перспектив талановитим особам та на розвиток незалежного мистецтва в Україні. Для підтримки напрямку проведено п'ять національних конкурсів: «Інституційний розвиток недержавних культурно-мистецьких організацій»; «Європейський культурний простір» – підтримка міжнародних культурних ініціатив (фестивали,

конкурси, майстер-класи, симпозіуми); «Міжрегіональне культурне партнерство» – пілотний конкурс, міжрегіональний обмін в розвитку регіональних недержавних культурно-мистецьких організацій (2000–2001 рр.); «Модернізація парадигм національної культури» – інноваційні проєкти молодого експериментального мистецтва, розвиток толерантності та смаку до нетрадиційних естетичних течій; «Підтримка закордонних поїздок» – підтримка участі митців у міжрегіональних заходах.

У 2000 році Міжнародний фонд «Відродження» вперше зібрав представників недержавних культурно-мистецьких установ з регіонів України на конференції «Культура–2000: можливості міжрегіональної взаємодії», де відбулося обговорення питань щодо розвитку культури. Також знаковою подією стала акція «Плерома: представлення найкращих проєктів МВФ», названа «новим естетичним поглядом у українському художньому слові останнього десятиліття» [8].

У 2000 році Міжнародний фонд «Відродження» у співпраці з Інститутом Відкритого Суспільства (Будапешт) в межах Інформаційної програми провели конкурси «Сприяння розвитку мережі інформаційних центрів на основі регіональних бібліотек». Це був потужний конкурс у розвитку та еволюції регіональних публічних українських бібліотек та перехід до статусу інформаційних центрів з метою розширення доступу до інформації. До програми долучилися 614 представників організацій зі всіх регіонів України.

Один з підтриманих Фондом проєктів є спільний проєкт ІВС-Будапешт та найбільшого світового видавництва періодики EBSCO «Електронна інформація для бібліотек України – доступ до баз даних компаній EBSCO Publishing». Проєкт працює в офлайн та онлайн режимах в 39 країнах світу, надає доступ до більш ніж 3500 повнотекстових електронних журналів, газет, бюлетенів новин, понад 1300 брошур і довідників суспільних та гуманітарних дисциплін та медицини.

Підтримано та реалізовано спільну програму Фонду та Міністерства культури та інформаційної політики України та Британської ради в Україні «Менеджмент у бібліотеці». В програмі задіяно 30 бібліотек з 14 регіонів

України. У ході виконання програми було проведено: тренінги для тренерів та спеціалістів для каскадування знань, інформаційну підтримку менеджменту, розробку віртуального навчального центру, створення інформаційного порталу в інтернеті [10].

Також за підтримки мережевої програми «Підтримка навчання бібліотечних працівників» Фондом було підтримано створення Центру безперервної бібліотечно-інформаційної освіти на базі Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв (тепер НАКККіМ) [10].

Завдячуючи цьому унікальному корпоративному проекту, реалізованому у співпраці Академії (ректор – професор В. Г. Чернець) з Українською бібліотечною асоціацією (президент – В. Г. Дригайло) було створено навчальний Центр безперервної інформаційно-бібліотечної освіти, що дозволило розробити та впровадити нові навчальні програми [1]. З Центром безперервної інформаційно-бібліотечної освіти у 1999–2001 років співпрацювали провідні бібліотечні установи України, зокрема Національна парламентська бібліотека України, Державна наукова медична бібліотека України, Державна історична бібліотека України, Центральна наукова сільськогосподарська бібліотека Української Академії аграрних наук, Державна науково-педагогічна бібліотека імені В. О. Сухомлинського, Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська Академія», Науково-технічна бібліотека НТУУ «КПІ», Донецька обласна наукова медична бібліотека, наукові бібліотеки Донецького, Вінницького та Сумського державного університетів та державних медичних університетів, Львівського НДІ епідеміології та гігієни, Херсонська та Чернівецька обласні наукові медичні бібліотеки, а також Донецький та Харківський осередки УБА.

Справді творчою лабораторією та інноваційним навчанням для працівників Центру (професорка В. К. Скарнар, доцентка Я. О. Хіміч) стала зустріч з колегами з інших країн на семінарі «Створення навчальних центрів в рамках мережевих бібліотечних програм», ініційованому Інститутом Відкритого суспільства (м. Будапешт) 12-14 вересня 2000 р.

Ця зустріч дала можливість обговорити стратегію розвитку безперервної інформаційно-бібліотечної освіти та визначити шляхи і напрями її впровадження в Україні.

Виходячи із своїх специфічних завдань, Центр виконував координуючу, навчальну, рекламно-просвітницьку, оціночну (експертну) функції. Центр об'єднував зусилля фахівців галузі щодо розроблення та впровадження програм курсового проблемно-модульного навчання, координацію можливостей навчальних закладів галузі, обласних курсів (центрів) підвищення кваліфікації; обласних універсальних та галузевих наукових бібліотек, які виконують методичне керівництво процесом підвищення кваліфікації у регіонах) щодо забезпечення умов проведення навчання. У Центрі безпосередньо здійснювалася організація та проведення занять, передбачених навчально-тематичним планом, а також підсумкових конференцій, готувалася та розповсюджувалася інформація про діяльність Центру та його можливості, популяризувалися нові наукові розробки та практичний досвід в галузі бібліотекознавства, книгознавства, бібліографознавства.

Створення Центру безперервної інформаційно-бібліотечної освіти створило новий імідж Академії серед бібліотек і різних систем і відомств як освітньої установи інноваційного типу.

Впродовж 2000–2002 років було розроблено та впроваджено актуальні програми проблемно-модульного навчання. Для цього попередньо було сформовано вимоги до програм, передбачено їх структуру та зміст, визначено умови конкурсу щодо розробки програм, складено оголошення про конкурс та доведено його до широкого загалу бібліотечної громадськості, науковців, провідних фахівців галузі. Інформація про це була представлена на веб-сторінці Центру, у фахових періодичних виданнях.

Наступним етапом робіт зі створення програм став прийом заявок на участь у конкурсі програм, упорядкування наданих матеріалів, формування банків даних з інформацією про авторів, надання необхідних консультацій. Було складено, погоджено та затверджено склад експертної комісії з оцінювання

та затвердження програм, здійснено технічну уніфікацію наданих на конкурс програм, підготовлено їх презентаційні версії та проведено апробацію окремих програм в умовах реального навчання [11]. Відбулося засідання експертної комісії, на якому були розглянуті та затверджені програми-переможці конкурсу: «Комунікативне та інформаційне забезпечення програм розвитку регіонів (Розробник програми І. О. Шевченко, канд. пед. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Пошук додаткових джерел фінансування бібліотек» (Розробник програми В. К. Скаррь, канд. пед. наук, професор, зав. кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Інтелектуальна свобода та доступ до інформації в демократичному суспільстві» (Розробник програми В. С. Пашкова, канд. пед. наук, доцент); «Комфортність обслуговування читачів як показник рівня роботи бібліотек» (Розробник програми Я. О. Хіміч, канд. іст. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інформаційних технологій ДАКККиМ); «Комп'ютерні технології створення інформаційних продуктів мережі інтернет» (Розробник програми: М. І. Сенченко, професор, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України); «Створення і використання електронних видань у бібліотеках» (Розробник програми: О. В. Васильєв, канд. техн. наук, академік МАІ); «Робота в автоматизованих інформаційно-бібліотечних системах. Програмне забезпечення АІБС» (Розробник програми: М. І. Сенченко, професор, доктор технічних наук, заслужений діяч науки і техніки України); «Як взяти з інтернету найбільше?» (Розробник програми І. О. Шевченко, канд. пед. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Інтернет в публічних бібліотеках» (Розробник програми І. О. Шевченко, канд. пед. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Менеджмент електронних ресурсів» (Розробник програми: О. В. Васильєв, канд. техн. наук, академік МАІ); «Проектний розвиток бібліотек» (Розробник програми В. К. Скаррь, канд. пед. наук, професор, зав. кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ);

«Бібліотеки в сучасному світі: нові вимоги та тенденції» (Розробник програми Я. О. Хіміч, канд. іст. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ);» Бібліотеки і влада. Розвиток електронного урядування» (Розробник програми І. О. Шевченко, канд. пед. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Інформаційний ландшафт сучасної України» (Розробник програми І. О. Шевченко, канд. пед. наук, доцент кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ); «Інтернет та бібліотеки, інформаційний сервіс» (Розробник програми Л. Я. Філіппова, доктор пед. наук, професор ХДАК); «Управління бібліотекою та нові послуги для користувачів» (Розробник програми В. К. Скаррь, канд. пед. наук, професор, зав. кафедри бібліотекознавства та інноваційних технологій ДАКККиМ).

Навчання у Центрі у межах проекту пройшли 477 працівників бібліотек та інформаційних центрів різних систем і відомств, що працюють у 148 бібліотеках різних регіонів України, з них працівники 98-и бібліотек навчальних закладів – шкіл, коледжів, ліцеїв, училищ, колегіумів, університетів, інститутів, академій; 25-ти публічних бібліотек – обласних наукових, обласних для дітей для юнацтва, міських та районних для дорослих, дітей та юнацтва, бібліотек-філіалів, профспілкових бібліотек; 5-ти наукових бібліотек – технічних, педагогічних, військових, аграрних; 4-х бібліотек державних адміністрацій; 16-ти спеціалізованих бібліотек медичних закладів – науково-дослідних інститутів, центрів, лікарень [1].

Ще одним важливим напрямом діяльності Центру у межах реалізації проекту було продовження роботи міжнародної студії «Перспектива», створеної у межах спільного проекту Державної академії керівних кадрів культури і мистецтв та Національної парламентської бібліотеки України (директор бібліотеки – А. П. Корнієнко), Британської Ради в Україні, Міжнародного фонду «Відродження». Студія була створена з метою запровадження навчання молодих перспективних працівників інформаційно-бібліотечних установ в межах реалізації програми «Менеджмент у бібліотеках».

Інформація про хід реалізації проекту, наслідки та ефективність діяльності обговорювалась на міжнародних та всеукраїнських наукових та науково-практичних зібраннях, що дало змогу визначити пріоритети у роботі на майбутнє та пересвідчитися про позитивні зрушення в Україні.

Завдяки спільній ініціативі Міжнародного фонду «Відродження», Інформаційній програмі Інституту відкритого суспільства та фундації «Наступна сторінка», в 2000-х роках реалізовано важливий соціокультурний проект, що отримав назву «Проект перекладів». Його партнерами стали Гете-Інститут в Україні та посольство Німеччини в Україні, Польський Інститут у Києві та Посольство Республіки Польща в Україні, Посольство Сполучених Штатів Америки в Україні та Британська Рада в Україні. У межах проекту відбувалася низка значущих соціокультурних подій. Так, наприклад, з нагоди видання 500-ої книжки було проведено публічні заходи на підтримку «Проекту перекладів», в рамках проведення конференції громадськості показано важливість культури сучасного українського книговидання сучасної гуманітарної книги, видано електронний каталог «500 перекладів», презентовано електронний архів (<http://books.irf.kiev.ua>), публічно нагороджено провідних українських видавців, перекладачів, редакторів, дизайнерів. Також проведено виставку-перформанс з презентацією книжок, виданих у межах програми.

Ще одним напрямом роботи Міжнародного фонду «Відродження», що заслуговує на увагу, стала Програма «Соціальний капітал та Академічні публікації». За час її існування (1998–2009 рр.) було підтримано 720 проектів від 97 українських видавництв [12]. Завдяки роботі програми з'явилася якісна література українською мовою, зміцнилися зв'язки між іноземною та українською науковими спільнотами, проведено професійні тренінги для видавців і перекладачів, введено нові тематичні напрями видавництвами користувачі отримали відкритий доступ до наукової літератури.

Програмна рада та мережева програма Інституту відкритого суспільства своєю підтримкою сприяли розвитку у 2009 році проектам, спрямованим на створення та розвиток

архівів відкритого доступу в науково-освітніх організаціях і навчальних закладах з важливими повнотекстовими науковими публікаціями та навчальними матеріалами. Проведено інформаційні семінари для науковців, бібліотекарів, науково-освітніх організацій, що дало поштовх у розвитку практик відкритого доступу та організації відкритих семінарів для ЗМІ, конкурсів для журналістів, котрі займаються питанням відкритого доступу та курси студентських досліджень [12].

Ініціативу Міжнародного фонду «Відродження», що отримала назву «Використання новітніх медіа» та була реалізована за підтримки Інформаційної програми Інституту відкритого суспільства, також варто проаналізувати з точки зору її цінності для культурно-мистецького простору України. Адже спрямування цієї ініціативи на розповсюдження інформації про можливості інтернету дозволило розширити доступ до знань через впровадження ідеї використання інтернету як інструменту різного роду активностей, у т.ч. і у культурно-мистецькій сфері [12].

Міжнародним фондом та Надзвичайним фондом Інституту Відкритого суспільства у 2009 році було започатковано нову Антикризову гуманітарну програму, котра розрахована на підтримку культурницьких та громадських осередків, уражених фінансово-економічною кризою [13].

Пріоритети програми: підтримка гуманітарних та соціальних проектів, які реалізують соціокультурні інституції, заклади освіти та культури, сільські клуби, бібліотеки, громадські та благодійні організації; підтримка соціальних антикризових ініціатив громадських організацій, які працюють з ураженими групами населення; підтримка проектів громадських організацій, що співпрацюють з місцевою владою та бізнесом для покращення розвитку різних секторів, у тому числі соціокультурного [14].

У рамках Антикризової програми Фондом були підписані меморандуми про співпрацю з представниками органів державної влади, зокрема Міністерством України у справах сім'ї, молоді та спорту, Міжобласним благодійним фондом «Фонд розвитку Карпатського регіону», Всеукраїнським бла-

годійним фондом «Крона», фондом «Розвиток України», Українським центром розвитку музейної справи (засновник – фонд «Україна 3000»). Організації були долучені до роботи Міжнародної конференції «Громадська реформа музейного менеджменту та маркетингу» [14].

У конференції також взяли участь понад 150 музейних працівників з багатьох регіонів України та закордонні експерти із США, Польщі, Білорусі, Литви, Казахстану та ін. Експертним середовищем було обговорено питання модернізації місцевих музеїв та вирішено ключові проблеми музейного менеджменту, щодо покращення професійної комунікації через мережеві проекти на локальному рівні.

Одним з масштабних проєктів, проведених в рамках Антикризисової програми, став конкурс «Перетворення закладів культури на осередки громадської активності та залучення творчих колективів до благодійництва», конкурс сприяв активізації діяльності багатьох сільських закладів культури. Було підтримано осередки культури шляхом об'єднання громадських організацій, представників бізнесу та активістів, проведено благодійні концерти для залучення коштів на розвиток закладів культури, налагоджено гурткову роботу з дітьми і молоддю, відновлено роботу аматорських творчих колективів [15].

У зв'язку з революційними змінами в Україні, Міжнародний фонд «Відродження» у 2014 році реорганізував свою структуру з метою задовольнити нові потреби життєдіяльності та трансформації суспільства [16].

Сьогодні Міжнародний фонд «Відродження», визначаючи свою щорічну довгострокову стратегію та розробляючи плани роботи, враховує стратегію всіх мережевих програм відкритого суспільства. Наразі актуальними залишаються «Громадське здоров'я», «Демократична практика», «Європейська програма», «Права людини та правосуддя», «Ромська програма», «Соціальний капітал», «Екологічна ініціатива» «Підтримка аналітичних центрів», «Проєкт «EU4USociety» [4].

У контексті досліджуваної нами теми інтерес представляє проєкт «EU4USociety», що реалізується Міжнародним фондом «Відродження» у співпраці з Європейським Союзом.

Так, у квітні 2021 року було оголошено новий конкурс «Культура. Спільнота», метою якого стало надання підтримки ініціативам та проєктам у сфері культури, але не будь-яким, а лише тим, що продемонстрували здатність залучати кошти від громадян шляхом краудфандингу. У такий спосіб відбувається підтримка тих, хто спроможний залучати кошти громади, а, отже, культурна цінність проєкту та його соціальний вплив підтверджуються новими інструментами виміру, що запропоновані партнерською платформою «Спільнокошт». При цьому передбачається дотичність проєкту до наскрізних тематичних пріоритетів фонду «Відродження» – права людини, інклюзія, гендерна рівність, екологічна сталість, європейська інтеграція України, доступ до якісної освіти, громадянська освіта, протидія корупції [17].

На початку жовтня 2021 року на сайті Міжнародного фонду «Відродження» було оголошено про 6 організацій, які стали переможцями першого етапу цього конкурсу, це Громадська організація «Спільнота взаємодопомоги «Просто неба», Сумська обласна молодіжна громадська організація «СМАЙЛ», Громадська організація «Мистецтво про права» (2 заявки), Благодійна організація «Благодійний фонд Миколи Бабака», Громадська організація «Центр перформативної освіти», Громадська організація «Генерація Пригод». Сподіваємося на початку грудня 2021 року дізнатися переможців цього конкурсу та побачити проєкт-переможець у дії в культурно-мистецькому просторі України.

Наукова новизна публікації знаходить свій вияв у дослідженні історії співпраці Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв з Міжнародним фондом «Відродження» та аналізі діяльності за проєктом, оцінці його результатів і їхнього практичного значення.

Висновок. Культурно-мистецькі проєкти Міжнародного фонду «Відродження» спрямовані на підтримку ініціатив, що сприяють мистецькому баченню процесів дотримання прав людини, підтримують інклюзію та гендерну рівність, засновані на європейських цінностях та сприяють інтеграції України до європей-

ського простору, а також тим з них, що орієнтовані на доступ до якісної мистецької освіти. Отже, слід відзначити, що в рамках впровадження та реалізації проекту щодо створення регіональних корпоративних порталів та інформаційних центрів на базі обласних універсальних наукових бібліотек було сформовано та введено в дію відкриті регіональні корпо-

ративно-інформаційні об'єднання й інформаційні центри, які розміщуються відомості про регіон, інформацію з правових питань, інформаційні бази даних, фактографічну, оглядово-аналітичну та бібліографічну інформацію, а також характеристику місцевих регіональних ресурсів.

Список використаних джерел

1. Скарнарь В. К., Шевченко І. О., Хіміч Я. О. Презентуємо Центр безперервної освіти. *Вісник Книжкової палати України*. 2000. № 5. С. 36–39.
2. Архипська О. І. Інформаційні та бібліотечнознавчі програми Міжнародного фонду «Відродження» (фонд Сороса в Україні): Ініціативи та реалізація. *Бібліотечна планета*. Спец. випуск. 2001. С. 10–13.
3. Давидова І. О. Регіональна інноваційна політика розвитку бібліотек України. *Вісник ХДАК*. 2010. Вип. 29. URL: http://scholar.googleusercontent.com/scholar?q=cache:sqg8Sc-0O7QJ:scholar.google.com/&hl=uk&as_sdt=2005&scioldt=0,5
4. Міжнародний фонд Відродження: веб-сайт. URL: <https://www.irf.ua> (дата звернення: 12.08.2021).
5. Персональний сайт Джорджа Сороса: веб-сайт URL: <https://www.georgesoros.com> (дата звернення: 12.08.2021).
6. «Креативна Європа» в Україні. Грантові можливості для українських організацій: URL: https://creativeeurope.in.ua/p/brochure_grants_possibilities (дата звернення: 12.08.2021).
7. Together Європейський простір. У громадянського суспільства сьогодні набагато більше підтримки донорів: Дмитро Шульга про EU4USociety. URL: <https://euprostitir.org.ua/stories/150611> (дата звернення: 12.08.2021).
8. Міжнародний фонд Відродження. Річний звіт за 1999 рік: веб-сайт. URL: https://www.irf.ua/content/files/annual_report_1999.pdf (дата звернення: 12.08.2021).
9. Річний Звіт МФВ 2002 р. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2003/03/annual_report_2002.pdf.
10. Річний звіт Міжнародного фонду «Відродження» за 2000 рік: веб-сайт. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2000/02/annual_report_2000.pdf (дата звернення: 12.08.2021)
11. Шевченко І. Професіоналізм як основа іміджу. *Імідж сучасної бібліотеки*: зб. статей НІБ України. Київ, 2001. С. 58-63.
12. Міжнародний фонд Відродження. Стислий звіт за 2009 р. веб-сайт. URL : https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/06/brief_report_2009.pdf
13. Міжнародний фонд Відродження. Річний звіт за 2009 р. веб-сайт. URL : https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/06/brief_report_2009.pdf
14. Міжнародний фонд Відродження. Річний звіт за 2010 р. веб-сайт. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2010/06/annual_report_2010.pdf
15. Міжнародний фонд Відродження. Річний звіт за 2011 р. Річний звіт за 2011 р. веб-сайт. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2011/06/annual_report_2011.pdf
16. Міжнародний фонд Відродження. Річний звіт 2013 (ст. 3). веб-сайт. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2013/07/annual_report_2013_ua_r.pdf
17. Міжнародний фонд Відродження. Конкурс «Культура. Спільнота»: веб-сайт. URL: <https://www.irf.ua/contest/konkurs-kultura-spilnota-2/> (дата звернення: 12.08.2021).

References

1. Sknar V. K., & Shevchenko I. O., & Khimich Ya. O. (2000). We present the Center for Continuing Education. *Visnyk Knyzhkovoyi palaty Ukrayiny*, 5, 36-39 [in Ukrainian].
2. Arkhypska O. I. (2001). Information and library programs of the International Renaissance Foundation (Soros Foundation in Ukraine): Initiatives and implementation. *Bibliotечna planeta*, special issue, 10-13 [in Ukrainian].

3. Davydova I. O. (2010). Regional innovation policy of development of libraries of Ukraine. Visnyk KHDAAK, issue 29 [in Ukrainian].
4. International Renaissance Foundation (2000-2021) :URL: <https://www.irf.ua> [in Ukrainian].
5. George Soros's personal website (2012). URL: <https://www.georgesoros.com> [in Ukrainian].
6. «Creative Europe» in Ukraine. Grant opportunities for Ukrainian organizations. URL: https://creativeeurope.in.ua/p/brochure_grants_possibilities [in Ukrainian].
7. Together European space. Civil society today has much more support from donors: Dmytro Shulha on EU4USociety. (2020). URL: <https://euprostitir.org.ua/stories/150611> [in Ukrainian].
8. International Renaissance Foundation. Annual report for 1999. URL: https://www.irf.ua/content/files/annual_report_1999.pdf [in Ukrainian].
9. IRF Annual Report 2002. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2003/03/annual_report_2002.pdf [in Ukrainian].
10. Annual Report of the International Renaissance Foundation for 2000: URL: https://www.irf.ua/content/files/annual_report_1999.pdf [in Ukrainian].
11. Shevchenko I. (2001). Professionalism as the basis of the image. The image of a modern library. zb. stately NPB Ukrayiny, (pp. 58-63). Kyiv [in Ukrainian].
12. International Renaissance Foundation. Brief report for 2009. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/06/brief_report_2009.pdf [in Ukrainian].
13. International Renaissance Foundation. Annual Report 2009. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2019/06/brief_report_2009.pdf [in Ukrainian].
14. International Renaissance Foundation. Annual report for 2010. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2010/06/annual_report_2010.pdf [in Ukrainian].
15. International Renaissance Foundation. Annual Report 2011. URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2011/06/annual_report_2011.pdf [in Ukrainian].
16. International Renaissance Foundation. Annual Report 2013 (Article 3). URL: https://www.irf.ua/wp-content/uploads/2013/07/annual_report_2013_ua_r.pdf [in Ukrainian].
17. International Renaissance Foundation. Competition «Culture. Community» (2020). URL: <https://www.irf.ua/contest/konkurs-kultura-spilnota-2/> [in Ukrainian].

*Стаття надійшла до редакції 06.09.2021
Отримано після доопрацювання 19.10.2021
Прийнято до друку 23.10.2021*